

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—
ob nedeljah Din 2,—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razen
nedelje in praznikov, ob 8. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po pošti D 18,—, za ino-
zemstvo D 20,—, dostavljen nadom
D 19,—, na izkaznice D 18,—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslilnina plačana v gotovini.

Knjižnica liceja

Ljubljana

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din 1,—
ob nedeljah Din 2,—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, demo. Tele-
fon št. 24. — Št. 115 poštnoštevnica
račna št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: V.

Maribor, sobota 16. februarja 1924.

Številka: 39.

Nov drzen napad na učiteljstvo.

Maribor, 15. februarja.

Pod naslovom »Učiteljstvo na deželi« je zopet slovenski list prinesel nečuten napad na naše učiteljstvo, toda to pot ne klerikalni list, ampak glasilo Samostojne kmetijske stranke. Nbroj zlobnih in nesramnih psov je že padlo zlasti po prevratu na učiteljstvo iz klerikalnih listov in od neštevilnih govornikov po klerikalnih shodih. Lahko pa rečemo, da je v vsej tej gonji dosegel rekord »Kmetijski list« z dne 13. febr. v članku »Učiteljstvo na deželi«. Članek je tako perfiden in zloben, da ga ne moremo molče preiti. Ostal bo večni madež na »samostojnih« voditeljih v Ljubljani. Z vso odločnostjo zavračamo neutemeljene očitke in zlasti nekvalificiran način takšnega pisanja, ki je pod častjo duševnega delavca.

Članek kaže vse tipične znake surovega izbruha onemogle jeze. Samostojneži so že ponovno vabili učiteljstvo v svoj tabor. Njihova nerensost, demagogstvo in nezmožnost pa našega treznega, narodno-delavnega učiteljstva ni mogla privabiti. Res je učiteljstvo po svoji ogromni večini v taboru demokratske stranke — ker pač drugod zanj ni mesta. Slovensko učiteljstvo je prezele in tisočkrat preizkušeno v bojnem ognju, zato je upravi smešno misliti, da bi se dalo premamiti od praznih bobnečih člankov in ne bi nikdar garalo demagoški gosposki kmetijacev v Ljubljani. Mimo očitkov, da demokratska stranka učitelje masno plačuje za agitacijo in z denarjem kupuje, bo šlo naše učiteljstvo z istim prezirom kakor tudi mimo bobnečih groženj, da bo prišel hud obračun, ko bo SKS »konečno« in odločilno zmagala.

Naša stranka ni imela nikdar denarja za kupovanje duš, noben učitelj ni dobil od nas nikdar vinarja za strankarsko delo. Res pa smo smatrali za svojo sveto dolžnost, z vso močjo podpirati ljudsko šolstvo in s tem tudi gmojne interese učiteljstva pri vladi. Delo demokratskega prosvetnega ministra Pribečiča za ljudsko šolstvo bo vedno z zlatimi črkami zapisano v zgodovini jugoslov. učiteljstva, odtrgal je predvsem učiteljstvo iz odvisnosti farovža, duševno in gmojno. To je bilo doslej največje delo v korist učiteljstva in ljudske šole po prevratu.

V ostalem pa bo znalo učiteljstvo samo primerno odgovoriti. Smo uverjeni, da je »Kmetijski list« izgubil s svojim izpadom še zadnjega učitelja iz svojih vrst, če ga je še imel in to nam je tudi prav.

Politične vesti.

* Radića se boje. Klerikalci namreč. Napovedal jim je ofenzivo v Sloveniji. Baje hoče pri prihodnjih volitvah dobiti v obeh volilnih okrožjih Slovenije najmanj 10 mandatov, seveda na račun klerikalcev. Zato so začeli v Slov. Gosp. blato borbo proti republikancem v Sloveniji, ki so bili doslej sobojevniki klerikalcev za blaženo avtonomijo. Obupno vpije »Slov. Gosp.« da odklanja srbsko, pa tudi Radićevo hrvatsko komando. Ej, bratec federalist, še si boste kupili laso!

* Termin za ratifikacijo podaljšan? — Rima poroča, da je prošnja naše vlade za podaljšanje termina za ratifikacijo reške pogodbe vzbudila v krogih italijanske vlade sicer nevoljo, da je

Nadaljevanje trgovinskih pogajanj z Italijo.

Za predsednika izvoljen naš delegat Kukič. — Pozdrav Mussoliniju. — Konzularna konvencija — dokaz italijanskega »prijateljstva«.

BEOGRAD, 15. febr. Včeraj ob 5. uri popoldne se je vršila seja naših in italijanskih delegatov za sklep trgovinske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo. Na seji je bil navzoč v imenu vlade zastopnik trgovskega ministristva, minister prometa Kojič, ki je pozdravil italijanske delegate z govorom, v katerem je želel konferenci dober uspeh. V imenu italijanske delegacije je govoril Pagli, ki je omenjal, da je tudi italijanska delegacija prožeta z željo, da bi se sistematizirale trgovinske razmere. Izrazil je upanje, da se bo to s pomočjo prijateljstva tudi v kratkem doseglo. Predlagal je, da se pošljejo Pašiču, Ninčiču in Mussoliniju pozdravi, saj so ti državniki s svojo dalekovidnostjo omogočili prijateljski pakt med obema narodoma. Italijanska delegacija je predlagala, da se izvoli predsednik iz vrst naše delegacije, nakar je bil izvoljen ponovno g. Kukič. Nato se je predlagalo s strani naše delegacije, da naj se izvolijo 3 komisije: prva za trgovinsko pogodbo, druga za ekonomska in finančna vprašanja, tretja za železniško konvencijo, kar je italij. delegacija sprejela. Člani teh komisij še včeraj niso bili izvoljeni. S seje je bila poslana Mussoliniju sledeča brzojavka:

Srbsko-hrvatsko-slovenska in italijan-

Okoli opozicijskega bloka.

Sestanek šefov opozicije. — Pred sejo še vedno manevrirajo z

Beograd, 15. februarja. Včeraj popoldne ob 6. uri je predsednik demokratskega kluba Davidović obiskal v Jugoslov. klubu dr. Korošec. K sestanku je bil povabljen tudi podpredsednik muslimanske organizacije Hrasnica. Zastopniki treh opozicijskih strank so razpravljali kake pol ure o delovnem programu opozicije. Danes popoldne se sestanejo zopet. Izgleda, da je zadeva že kolikor toliko perfektna. Zdej morajo

ska deleg. pošiljati ob začetku svojega dela vaši ekselenci kot ustvaritelju obnovljenega prijateljstva med obema državama udane pozdrave in Vas zagotavlja, da bo storila vse, kar je mogoče, da bo prišlo do take trg. pogodbe, ki bo spravila v sklad ekonomske interese obeh držav in ki bo pomagala utrditi prijateljstvo. — Kukič in Belli. Nato je bila seja zaključena. Prihodnja seja je napovedana v ponedeljek na 4. uro popoldne.

BEOGRAD, 15. febr. Italijanska delegacija je predložila naši delegaciji že v Rimu izdelano konzularno konvencijo med Jugoslavijo in Italijo. Po informacijah pri osebah, ki poznajo konvencijo, je sklepata, da je neugodna za nas. Italija zahteva tudi tu izvestne pravice glede potovanja njenih državljanov po našem ozemlju, kakor tudi v različnih trgovinsko-industrijskih vprašanjih. Konvencija priznava reciprociteto našim državljanom zgolj v primerih, kjer je evidentno, da bi naši državljani prišli daleko manj v poštev nego Italija. Zaradi tega so merodajni krogi mnenja, da konvencija v tej obliki ni sprejemljiva in da bo treba izvesti razne izpremembe, da ne bodo tudi v tem slučaju naši interesi oškodovani.

vodstva klerikalne stranke. — Radikalci razcepom demokratov.

glavni odbor posameznih strank odobriti storjene sklepe. Vodstvo SLS se bo v kratkem sestalo v Ljubljani. Prisostvovala bosta tudi dr. Korošec in dr. Kulovec, slednji odpotuje v Ljubljano že v soboto.

V parlamentarnih krogih se je včeraj govorilo, da se bo v torek pričela debata o rimskih pogodbah. Po današnjih informacijah pa izgleda, da bo nekoliko kasneje. Govori se nadalje, da bo

pa rok vendarle od 16. tm. podaljšan za nekaj dni.

* Volitve v Julijski krajini. Kakor znano, so šli med laške fašiste tudi mnogi Slovenci. Vodstvo fašistovske stranke jim je obljubilo, da bodo lahko pri volitvah v rimski parlament postavili tudi slovenski fašisti svoje kandidate. Sedaj je pa vodstvo besedo požrlo in postavilo same Lahe.

* Kriza v angleški vladi se je po kratkem obstoju že začela pojavljati. Radi izplačila podpor brezposelnim, ki presegajo zakonito mero, je nastal spor med delavsko stranko in liberalci, ki izjavljajo, da pod temi pogoji ne bodo več mogli podpirati vlade. Tudi se je zdravstveno stanje premiera Macdonalda poslabšalo.

* Priznanje sovjetske Rusije. Glasom vesti iz Moskve je avstrijska vlada že javila sovjetski vladi, da bo v kratkem de jure priznala sovjetsko Rusijo. Priprave za rusko-avstrijsko trgovsko pogodbo so v teku. V Moskvi pričakujejo, da bo v kratkem tudi Česoslovaška de jure priznala sovjetsko Rusijo.

Dnevna kronika.

— Odbor za Matjažev spomenik v Guštanju je prejel sledeče nadaljne prispevke od gg. nabiralcev: Marija Sirše St. Jurij ob Taboru 25 D, Peter Majdič, Celje 50 D, Dr. Riko Fuks, Ljubljana 100 D, Tatjana Obersnelova, Je-

dr. Korošec vendarle prisostvoval seji HRSS v Zagrebu.

Zagreb, 15. februarja. Listi, ki stoje blizu Hrv. bloka, so prinesli iz Beograda vesti, da bo Pribečičeva skupina v slučaju, da se res formira opozicijski blok, vstopila v radikalni klub ali pa ostala v najožjem sodelovanju z njim. Opozicijski krogi smatrajo to verzijo za navaden radikalni manever.

ZEMLJORADNIKI SELE PROUČUJEJO HRVATSKOSRPSKI SPOR.

Beograd, 15. februarja. Včeraj je imel sejo ožji odbor Zemljoradniške partije. Določilo se je govornika poyodom Dimitrijevičeve interpelacije o tvrdki Ejsler in Ortlieb. Dalje se je pripravilo gradivo za sejo glavnega strankinega odbora, ki se vrši dne 20. tm. — Ožji odbor je nadalje izvolil posebno komisijo, ki bo proučevala hrvatsko-srbski spor. Komisija bi naj sodelovala tudi pri likvidaciji tega vprašanja. — Komisija bo predložila prvi referat že na seji glavnega odbora 20. tm.

Papež obolet.

RIM, 13. febr. O boleznih papeža se poroča, da je že nekaj dni prehlajen in da se mu je bilo danes dopoldne stanje malo poslabšalo. Vendar je sprejemal avdijence in popoldne je celo napravil mal izprehod v vatikanskem vrtu.

Prekinjenje dela v Tutankhamenovih grobnici.

LUXOR, 13. febr. Vsled diferenc, ki so nastale med arheologom Carterom in egiptovskim ministristvom, bo delo v Tutankhamenovi grobnici počivalo za nedoločen čas.

BORZA.

CURH, 15. febr. Sklepní tečaji: Pariz 25.65, Beograd 7.10, London 24.74, Praga 16.70, Italija 25.07, Newyork 57.5, Dunaj 81.10.

ZAGREB, 15. febr. Sklepní tečaji: Pariz 354.35—359.35, Švica 1390—1402, London 341—344, Dunaj 1115—1135, Praga 231.50—234.50, Italija 344.30—347.30, Newyork 79—80.

je izgovarjal, da je tako bolan, da ni imena podpisati ne more. Obsojen je bil v odsotnosti na 300 Din. globe in objavo sodbe v »Novi Pravdi«. Napovedanega dokaza resnice pa ni nastopil.

— Naš neuspeh v Chamonixu. Odbor za zimsko olimpijado je vposlal korečno rezultate zimsko-sportnih tekem. — Največji uspeh je imela Norveška, ki je zmagala z 1345 točkam, potem Finska z 765, Velika Britanija 30, Združene države 29, Švedska 26, Avstrija 25, Švica 24, Francoska 19.5, Kanada 10, Českoslovaška 8.5, Bolgarija 6.5; Italija 1. Jugoslavija ni dobila niti ene točke. Takšna afirmacija nas je samo blamirala pred tujim svetom, zato bi bilo treba poprej dobro premisliti in prevideti, koga se pošlje kot reprezentanta v svet. Na vsak način je to dober pouk za poznejše čase. Kakor je videti, smo med narodi še zelo mladi, da se moramo neprenehoma učiti tega, kar drugi že zdavnaj znajo.

— To je ono pravo! Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrbta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce. 3 dvoj-nate ali 1 specialna steklenica s pakova-

niem in poštino 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

— Opozorilo ameriškanskim povratnikom. Izseljeniški odsek ministrstva soc. politike javlja, da mnogi, ki se žele vrniti v Zedinjene države, osebno prihajajo v ministrstvo s prošnjo, da se jim na potni list vpiše klavzula dovoljenja za povratek. Zato opozarja izseljeniški komisariat, da naj zainteresirani v svojem lastnem interesu tega ne delajo, ampak zaprosijo za to preko pristojnih oblasti.

Snežni plazovi na Zgornjem Štajerskem.

(Iz zasebnega pisma).

Leoben, 12. februarja.

Zgornja Štajerska preživlja »dilo« najhujše zime, dobe snežnih zametov zlasti ob vznožju Alp ležeče doline trpe ogromno škodo. Veliko kmetijskih poslopih je popolnoma zasneženih, in odrezanih od prometa. Nekaj vsakdanjega je že, da skoči vlak s tira ali da se vsujejo plazovi. Neki brzevlak je rabil štiri ure, da je prišel iz Leobna do postaje Waid. V Selztalu se je odtrgal plaz, odnesel s sabo cel tovarni vlak in ga zasul; ravnotežje tudi nekoga kmeta z volovi in vozom; 2 dni niso mogli najti ne vlakarim nekmeta, dasi jih je delavstvo iskalo moč in dan. Šele po dolgem času so našli lokomotivo. Strojvodjo in kurjača je plaz pritisnil h kotlu in sta oba zgorela. V Vordernbergu je plaz odtrgal celo električno napravo in dve hiši. Pri tretji hiši je plaz podrl skozi okna in vrata; seveda so bili vsi stanovaleci mrtvi. Izkopalo se je otroka, ki je bil v drvarnici, in je še mrtev držal polemo. Neki železničar je šel s svojim otrokom k trgovcu kupovati, pustivši doma

Mali feuilleton.

Gospod Milčinski in njegov »Mogočni prstan«. G. Milčinskega poznajo vsi, ki jim je kaj mar do slovenske knjige. Še več! Komur ni ravno do zbirke Milčinskih črtic, — a žal ni bilo nobenemu, če jih je čimernega obraza vzel v roke — pa je avtorja »Mogočnega prstana« spoznal kot izbornega podlistkarja. Marsikdo je moral nad satirčno šaljivim podlistki G. Milčinskega vzklizniti: »Ta nas je zadel« (Ako spoznamo v satiri svoj lasten obraz, govorimo o sebi v pluraltu) G. Milčinski ima zdravo humoristično žilico, pravo slovensko šegavost in dober stil. To so čednosti, ki jih danes ni veliko. Slovenci imamo malo prazno naših humoristov in še od teh zajemajo nekateri tuj humor. Milčinski se skuša obresti tujih vzorcev in nam podati nekaj pristnega, našega. Tudi »Mogočni prstan« razodeva to hvalevredno tendenco. Ne bomo kukali skozi špranja v njegovo duševno delavnico, kajer snuje in ustvarja, da bi povedali radoznalemu svetu: »Heureka! G. Milčinski se je naslanjal na ta in ta vzorec.« Še manj bomo ugibali o namenu, ki ga je imel s svojo »narodno pravljico v štirih dejanjih«. Ker bi nas Fridrik Zolpa kaj hitro ošvrknil po nosu. G. Milčinski je hotel podati nekaj takega, kar bi zabavalo mlade in starega in nič več kot zabavalo. Pravljica svet vil in škrtov je pomiesan s socialno nepravdo življenja (revščina v Stankovi hiši). Hrepenenje po pravici se zliva z

ženo in še enega otroka. Ko se je vrnil, ni našel drugega kot sneg, o ženi in otroku, kakor tudi o hiši in pohištvi ni bilo ne sluha ne duha. Ljudje žive v velikem strahu, kajti če nastane južno vreme, pridejo katastrofalne povodnji. Takisto so v nevarnosti smučarji. Pred nekaj časa se jih je vozilo 6, kar jih zasači snežena burja. Zbežali so v alpsko kočjo, odkoder se pa nobeden ne more rešiti, ker je vse skrito pod snežno plastjo. V kočji so že okrog 2 tedna in bodo morali skoraj umreti od lakote. — Mnoge doline so tako zasute, da kmetje že 3 tedne ne morejo iz hiše. Moč plazov je baje taka, da zračni pritisk na sebi odnese drevo, kakor tudi človeka in živali ter jih zasuje. Železniški promet je seveda ukinjen in delo v Erzbergu počiva.

Dopisi.

Slovenska Bistrica. Diletanči naše Čitalnice so v 2 predstavah v soboto zvečer in v nedeljo popoldne uprizorili šaloigro »Ciganic«. Kakor lansko leto, so tudi letos dosegli popolen uspeh tako po igralskem učinku kakor po obisku. Sodelovali so gospe Janžekovičeva, Kolenčeva, dr. Pučnikova, gđc. Dimnikova, Kruščeva, Leskovarjeva in Žurajeva ter gospodje dr. Drnovšek, Janžekovič, Karbaš, Lorber, Logar, Meško, Pinter, Rovšek, Škofič in Žuraj. Uprizoritev »Ciganice« spada med najboljše prireditve naše Čitalnice. Nudila je obilo zabave in smeha ter nas spominjala na naše pretekle čase. Igra je bila dobro nastudirana in je bil vsak posameznik v svoji vlogi dovršen. Izvrstni so bili, če vpoštevamo samo večje vloge: Cvetan (Pinter) in Cvetana (gospa Kolenčeva), g. Karbaš kot sodni nadzornik, g. Janžekovič kot dr. Veselko, g. Škofič kot dr. Pucek in g. Šegula kot avskultant. In kaj naj rečemo o krasni grupi ciganov (gđc. Kruščeva, g. Lorber, g. Logar in gospa Janžekovič), katerih zadnjih dveh petje je delalo igro še posebno prijetno? Pravi posebno sta se odlikovali gospa dr. Pučnikova kot Anica Puc ter g. Rovšek kot Peter Brank. Upamo, da nas naši diletančje ne bodo predolgo pustili čakati na prihodnjo predstavo igre »On in njegova sestra«. — Dne 6. tm. je umrla gospa Neža Regoršek, mati g. Drago Regorška, postajenačelnika v Slov. Bistrici. Naše sožalje! — Dne 14. tm. se je vršil ustanovni občni zbor zadruge za dobavo električnega toka mestu Slovenska Bistrica. Načelnikom je izvoljen dr. Jože Pučnik. Dne 1. marca bo naše mesto že razsvetljeno.

Ne pozabite naročnine!

Ljubavno resnico, češ, vse se da izsliti, le srčna čustva ne; deveta dežela in slovenska zemlja se spajata v eno; iz bajke se oglašajo ostre aluzije na našo trdo resničnost (car Aleš, ministri, Evfemija roj. Prazeljtaig) in tako naprej. V tej pravljici je vse, dasi bi kak mrkoglednež utegnil pristaviti: tudi nič! Uspeh na odru pa zavisi predvsem od režiserja in scenografa. Preverjeni smo, da spreten režiser, ki je sami umetnik, lahko ustvari nekaj nevsakdanjega. Na loga niti kakor ni lahka, kajti čezoder mora razgrniti razkošje pravljicega sveta, da se gledalčeva fantazija do sita napase, hkrati pa moraš pravilno podčrtati satirčno stran, pa tako, da satira ne jemlje bleska pravljici, da pa pravljica ne slabi satire! Satirčna stran bo mladim gledalcem neumljiva; nanje mora uplavit komično. Vse brez izjeme pa mora — kot rečeno — zabavati in razvedriti. Z režiserjevo pomočjo bo »Mogočni prstan« še prekosil avtorjeve namene (še jih je imel). Ker poznamo poseben instinkt, ki ga ima g. Bratina za tehniško sceno, smo uverjeni, da bo njegova režija in njegov scenografski načrt zadovoljili i publiko i tisto maloštevilno pasmo Mariborčanov, ki dajo kaj na enoten odrski stil, na umetniško sceno kot »Ding an sich« itd. Ta naloga je tem težja, ker g. režiser nima čarobnega prstana in ker v prostorih mariborske Talije ni ne belih ne kakih drugih vil, da bi se dalo čarati brez para in dinara. Upamo, da bo Milčinskijev »Mogočni prstan« sceno in igralsko ena

Ceškoslovaško - jugoslovanska Liga v Mariboru.

Opozorilo prijateljem jč. Lige. Od časa do časa bomo prinašali pod tem naslovom vse važnejše Ligin sklepe in poročali izčrpno o življenju v Ligi, ognjišču češkoslov.-jugoslovanske vzajemnosti v našem mestu.

Konstituiranje odbora. Na včerajšnji seji se je odbor Češkoslov.-jugoslov. Lige v Mariboru konstituiral sledeč: dr. Ljudevit Pivko, predsednik; sv. Iv. Knop (Češki klub), podpredsednik; dr. V. Rapotec, tajnik; ravnatelj H. Gintz, blagajnik; A. Elinger, blagajnikov namestnik; dr. A. Reisman, knjižničar in gospodar; Božidar Borko, vestnikar; ga. dr. Lj. Poldova, dr. Fran Kovačič, dr. Bogumil Vošnjak, dr. Senior, dr. K. Skapin, ravnatelj J. Jiroušek, A. Križnič, I. Serbec, I. Šošarič, L. Doležal, odborniki. Preglednika računov: ravnatelj Fischer in ravnatelj Toman.

Mariborska številka praškega časopisa »Češkoslov. jihoslovanska Liga«. — Povodom svojega obiska ob ustanovnem zboru Lige je generalni tajnik praške centrale g. dr. Miroslav Koutský sporočil razveseljivo vest, da bo praška centrala, ki izdaja dobro urejevano in razširjeno glasilo, posvetila eno prihodnjih števk Mariboru. Na včerajšnji seji je po konstituiranju odbora predsednik g. dr. Pivko referiral o zadevi in je bilo sklenjeno, da naša Liga zbere potrebno gradivo. Tu bo med drugim članek o zgodovini Maribora s posebnim ozirom na nacionalni razvoj, ki ga spiše Ligin odbornik g. prof. dr. Fran Kovačič, potem spomini dr. Pivka na češkoslov.-jugosl. vzajemnost na fronti, članek ravnatelja g. A. Križniča o gospodarsko - industr. bodočnosti Maribora, članek o turistik v mariborski okolici z ilustracijami, reminiscence g. prof. dra. Medveda in drugi prispevki (dr. Reisman, Borko f. dr.), ki se tičejo Maribora in ki bodo zanimali češko javnost. Gradivo je treba izročiti uredniku g. Božidaru Borko najkasneje do 25. tm.

Dvoje bližnjih prireditev Češkoslov.-jugoslov. Lige. Na prvi redni seji odbora je bilo sklenjeno, da se vrši v četrtek 21. februarja ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma predavanje s skioptičnimi slikami: »Potovanje po Slovaškem«. Vstop prost. Koncem marca bo priredila Liga prijateljski večer, ki o njem še o pravem času sporočimo.

Umesten predlog. Na predlog g. Elingerja bo Liga prirejala predavanja tudi na deželi. Zlasti bo obiskala Celje in Ptuj z velikim filmom o češkoslov. manevrih, ki ga bo poskrbel češkoslovaški konzulat v Ljubljani.

izmed karakterističnih vprizoritev in da bo z njim zadovoljno občinstvo vseh kategorij, igralci, recenzenti, gledališki finančniki in ne v zadnji meri tudi g. Milčinski. — »Mogočni prstan« je izšel kot 12. zvezek »Splošne knjižnice«.

Usoda naših pisateljev. V zadnji številki »Nove Evrope« je objavil g. dr. K. Tomašić zanimivo razpravo o usodi srbskohrvatskih pisateljev. Lahko bi ji dodeli naslov: »Pisatelji in smrt«. Tudi avtor konstatira dejstva, ki jih sicer že poznamo, ki pa jih ni nihče zbral in napravil iz njih pravila. Pravilo je kaj žalostno: srbskohrvatski (a tudi slovenski) pisatelji umirajo bolj zgodaj nego književniki drugih, srečnejših narodov in umirajo po večini na tuberkulozi. Jotika je predvsem bolezen revežev, a naši kulturni ustvarjalci so z malimi izjemami reveži, »plebs misera«. Avtor ugotavlja, da so stari srbskohrvatski pisatelji živeli dolgo časa. Na 50 imenih od Marka Marulića do Dositeja Obradovića dokazuje, da niti eden ni umrl pred 40 letom. Šele v začetku 19. stoletja jih začneja kositi zgodnja smrt. Prvi je umrl od tuberkuloze srbski prosvetitelj 18. stoletja Zaharija Orfelin, ki mu po Dositeju Obradoviću in Stanko Vrazu sledi dolga vrsta srbskih in hrvaških pisateljev in umetnikov. V novejši književnosti je avtor zbral smrtne podatke o 130 pisateljih; 56, tj. 43% jih je umrlo samo od tuberkuloze. Od drugih bolezni jih je umrlo pred 50 letom 26. Skupaj jih je umrlo pred 50 letom tri petine. Književniki velikih kulturnih narodov so se

Češka drama in naši odri. Mariborska Liga je dogovorjena s centralo, da ji pridobi izbiro najboljših čeških dramatskih novitet. Treba je priznati, da se češka gledališča bolj zanimajo za našo dramatiko nego naša za češko. Tudi v tem pravcu bo treba usmeriti propagando!

Naročnike za Ligo glasilo sprejema že sedaj tajnik g. dr. V. Rapotec. Mariboru posvečena številka se bo dobila v podrobnih razprodaji.

Celjske vesti.

Mestno gledališče v Celju. V torek, dne 12. tm. je gostoval ansambl ljubljanskega nar. gledališča z Ibsenovo dramo »Gospa z morja«. Gledališče je bilo natrpano polno, igranje po kreaciji in tudi v sceničnem ozirom na umetniški višini. Igralo se je na en dan dvakrat: popoldne za šolsko mladino pri znižanih cenah, zvečer pa izven. V petek 15. tm. je repriza »Revčka Andrejčka« za ab. A.

Ljudsko vseničilišče v Celju. V ponedeljek dne 11. tm. je predaval g. dr. Ant. Schwab o nalezljivih boleznih. Predavanje je bilo jako nazorno in poljudno. Predavatelj je govoril o povzročiteljih epidemije, o poteku nalezljivih bolezni, zlasti o škrlatinici ter o potrebi vseh varnostnih odredb zdravstvene oblasti. Žel je za zanimivo predavanje obilo pohvale. Žal, da se rodilci predavanja niso v posebno častnem številu udeležili. In vendar je bilo za nje v prvi vrsti namenjeno.

Mladinski koncert Glasbene Matice v Celju. Glasbena Matica v Celju si je stavila jako hvalevredno nalogo. Prireditelj hoče mladinske koncerte ter s tem širiti muzikalno izobrazbo in zanimanje med šolsko mladino. Prvi tak koncert s predavanjem o temi »Vijolińska sonata« se vrši v nedeljo 17. tm. ob pol 11. uri dop. v veliki dvorani Nar. doma v Celju. Sodelujejo ga. Mircen Sanein (klavir), g. Karl Sanein (vijolina), g. Mirko Gruden (klavir) in g. Slavko Osterc (predavatelj). Dostop bodo imeli poleg šolske mladine še spremljevalci in nadziralci. Vstopnina je malenkostna.

Elektrifikacija mesta Celja in okolice. Dne 1. tm. se je vršil komisionalni ogled radi nove električne naprave, pri kateri so kazali zastopniki gradbene direkcije veliko razumevanje položaja ter so takoj tudi odobrili načrte ter dali stavbeno dovoljenje. Na podlagi tega more se le tvežka Siemens pričeti z delom, ki mora biti najpozneje v treh mesecih gotovo. Mestni zastop je tudi že oddal stavbena dela stavbeniku Neraču, ki postavi tri hišice za transformatorje, in sicer po enega pri obeh vojašnicah, tretjega pa v bližini tvornice Cimal, na zemljišču javne bolnice.

učakali lepe starosti. (Sofoklo 91 let, Dante 56, Shakespeare 52, Goethe 83, V. Hugo 83, Dostojevskij 63, Tolstoj 90 itd.). Splošno vzeto, žive pesniki velikih narodov tako dolgo kakor naši stari pesniki (čez 60 let), od tuberkuloze umirajo redkokateri in še to v starejših letih (Schiller 46 let, Leopardi 39, Alfred de Musset 47, E. Rostand 40). Vzrok je: siromaštvo, prenaporno delo. Stari naši pisatelji so bili ali vlastilni ali pa so živeli v bogatih samostanih. Literaturni jim je bila v zabavo. Za nje so delali in se mučili drugi. Od francoske revolucije dalje pa je pisatelj reformator, osvoboditelj, ki se bori za socialno pravdo, resnico, svobodo. Govorji v imenu izkoriščenih in neomakanih, ki mu ne morejo pomoči. Zato je njegovo življenje večna borba. Naši pisatelji so večinoma izšli iz širokih slojev izkoriščenega, zapuščenega ljudstva in so že izza otroških let okuženi z jetiko. Pojem pridejo bedna študentska leta, ekzistenčni boj, prenaporno delo (od literature se ne da živeti, zato je treba delati veliko več; za kruh in za slavo). To našega književnika uničuje. Splošno umira od tuberkuloze ena osmina človeštva. Mi spadamo med najbolj tuberkulozne dežele v Evropi. Ni čuda, če umrje od tuberkuloze večji odstotek pisateljev nego tovarniških delavcev. Kaj vse bi napisali prežgodaj umrli pisatelji! Tako pa jih smrt zadavi, preden so mogli dozoreti in dati od sebe res kaj dozorelega! Tužno poglavje!

Mariborske vesti.

Maribor, 15. februarja 1924.

m Smrtina kosa. Umrla je v četrtek 14. tm. v pokojni general g. Otokar Dalmata, N. v m. p.

m Ljudska univerza. V ponedeljek dne 18. tm. predava g. prof. L. Fava o načinu čitanja (kako naj čitamo, izbira snovi itd.). Predavatelj bo podal tudi par primerov o pravilnem čitanju. — Dne 25. tm. pa bo občni zbor. Začetek predavanja ob pol 20. uri. Dvorana zakurjena, vstop prost.

m Cerele français. Ker je gospod profesor L. Tesnier, ki je kot profesor za slovansko filologijo pozvan na univerzo v Strassburgu, še odpotoval na svoje novo službeno mesto, se v soboto 16. tm. ne bo vršilo predavanje o francoskem slovstvu v 17. stoletju.

m Interesentov za velesojem v Pragi. Mariborska tiskarna dd. oddaje legitimacije za praški velesojem in naročne karte za stanovanje. Navodila so ista kot lanske leto, samo glede znižane vožnje se pripomni, da je začasno dovoljena samo za CSR.

m Ribarsko društvo v Mariboru nanašanja, da se vrši podelitev ribolovskih kart za postrvne potoke za tekoče leto dne 20. februarja ob 20. uri zvečer v gostilni Halbwild. Prijave pri g. Ferd. Grejnerju, Gosposka ul. 2. Nove karte se bodo izdale samo proti vrnitvi starih.

m Marionetno gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 17. tm. bode ob 14.30 uri (1/2) v mali dvorani Nar. doma igra v petih dejanjih Dr. Faust. Osebe: Dr. Faust. — Wagner, sluga. — Gašperček, spremljevalec. — Hektor, vojvoda v Parizu. — Helena, lepa žena. — Vili-pucelj, Asmodej, Mefisto, hudiči. — dva študenta. — dobri in slabi duhovi. — prikazni.

m Novost za Maribor! Konces. modna krojna šola za dame in gospode, Ljubljana, Židovska ulica 5, priredi meseca marca v Mariboru prikojevalni tečaj za dame in gospode. Poučevalo se bo interese krojače in šivilje o vseh najmodernejših angleških in francoskih krojih. V tečaj se sprejemajo šivilje, za nešivilje se pa prirejajo posebno lahki praktični tečaji. Vsaka dama se lahko tekom dveh mesecev nauči perfektno krojiti, da si samostojno lahko izvrši svoja garderoba. Za gospode krojače se sestavljajo posebni tečaji za pouk v krojenju najmodernejših specialnih moških oblek in vse druge moške garderobe, kakor tudi damskih kostumov, plaščev itd. Tečaji bodo večerni in popoldanski. Prospekti zastoni! Prijave naj se pošljejo na: Konces. modna krojna šola za dame in gospode, Ljubljana, Židovska ul. 5.

m Češki klub v Mariboru nanašanja svojim članom, da se vrši jutri v soboto 16. tm. ob 4. uri pop. pogreb člana kluba, generala v p. Otokarja Dalmata. Klub poziva vse člane, da se pogreba mnogoštevilno udeležijo.

m Za strojepisko Sokolico, začetnico, iščemo primerne službe. Narodne podjetnike prosimo, da se obrnejo za bližnjo informacijo na uredništvo »Tabora«, ki je iz prijaznosti prevzelo posredovanje.

m Aretacija. Aretirana je bila večeraška znana prostitutka in tatka Matilda W., katere je vodila svoje žrtve domov in jim v objemih ljubezenskega čara kradla blaginje iz žepov. Kaznovana je bila že 21-krat.

m Tatovi v trafik. Službojuči stražnik na Koroški cesti je opazil, da se vrača tobakarne na št. 64 odprta. Zato gre klicati lastnika trafike, ki stanuje na Koroški cesti št. 90, da gre pogledat. Ko sta prišla v trafiko, sta videla, da je zaloga tobaka odnešana. In čeprav je zavarovan proti vlom, tat je pa vendar le prišel motri. Stori se zasleduje.

m Mariborski vlomilci. Poročali smo že, da je bil pri Simonu Renartu na Koroški cesti dne 11. tm. med 14.—16. uro izvršen vlom. Vlomilci so odnesli blaga in denarja v skupni vrednosti 19.000 D. Kakor pa se doznava, ni bilo stanovanja zaprto temveč odklenjeno in so imeli tatje na ta način popolnoma prosti vohod. Dne 14. tm. je policija dognala, da je bilo prodano neki osebki več zlatnine, kakor: zlata ura in težka zlata verižica s priveskom, na kateri je bil neki bel kamen, dalje zlat ščipalnik, zlat prstan z briljantom. Prodano je bilo za izjemno nizko ceno. Kupea je policija za-

sledila in dobila pri njem tudi omenjene predmete. Odkod stvari potekajo, pa je že dognala. Istega dne okoli 14. ure popoldne je bil namreč izvršen vlom in tatvina v poslopju okrožnega sodišča, v stanovanju višjega paznika g. Anton Sulerja. Ukradeno mu je bilo mnogo zlatnine, perila in drugih stvari v vrednosti 50.000 dinarjev. Policija je takoj razposlala telefonske in brzojavne okrožnice vsem varstvenim oblastim razposlala pa je tudi detektive. Aretirali so kmalu nekega Ivana W., ki je bil radi enakih deliktov že večkrat kaznovan, toda pri njem niso našli ničesar. Potem je odposlala policija detektiva v Bistrico z nalogo, da najde nekega Počuh Josipa, brata znane vlomilke Anjele, ki je bila radi enake pregrehe aretirana lanske leto. Ko je dospel vlak v Hoče, je opazil detektiv Počuha v spremstvu nekega Wipotnik Martina, oba dobro obložena z orožji. Kmalu je videl še tretjega; to je bil neki Remar, ki je tudi nosil dva orožja. Remar pa je takoj opazil detektiva ki mu je bil že dobro znan, in ni stopil v vlak ampak jo je pobrisal. Počuh in Wipotnik sta vstopila in se peljala do Pragerskega, kjer je dobil detektiv asistenco orožništva, oba aretirala ter jih pripeljal v Maribor. Pri obeh se je našlo ukradeno blago. Počuh je bil šele 12. tm. v jutranjih urah izpuščen iz zapor; prav kmalu je našel svojega prijatelja, s katerim sta nato izvršila vlom. Pozna se mu, da je že mojster v tem poklicu. Remar, ki je pobegnil, je bil že iz Maribora izgnan, pa še vendar rad pokuka v Maribor. Zaradi varnosti občinstva bode naveden njegov natančen osebni opis. Rojen je leta 1897, visok 165 cm, srednje močan, podolgastrga obraza, kostanjavi las in obrvi, plavih oči, ima majhne brke; manjkata mu zgornja 2 zoba. Oblečen je čedno. Kdor bi ga kje opazil, naj takoj javi prvi straži, da ga prime, razun tega se sviri vsakega pred nakupom ukradenega blaga. Veliko ukradenega blaga se je našlo poskritega na raznih mestih, manjkata le še ona 2 ovoja, s katerima je pobegnil Remar.

m Kavarna mestni park. Vsak večer svira ciganski trio, bratje Badaž z Banata. Začetek ob 21. uri. Navadne cene.

m Porotniški imenik za I. redno zasedanje porote v Mariboru v letu 1924. — Predsednik: dv. sv. in preds. okrož. sodišča dr. Jakob Toplak; namestniki: dv. sv. Josip Fon, v. d. sv. Josip Stergar, v. d. sv. Fran. Posega, d. s. sv. Janko Guzelj, d. s. sv. dr. Fran. Pichler. — I. Poglavitni porotniki: Osojnik Franc, posestnik, Leše (Prevalje); Lahovnik Fran, posestnik in trgovec, Prevalje; Gregorič Franc, pos., Destinci 5 (Maribor); Polanšek Janez, pos. in žup., Koprivna 14 (Prevalje); Zorčič Ivan, pos. in kolar, Vukovje 30 (Maribor); Korošec Alojz, pos. in trgovec, Sveča 19 (Ptuj); Ojcin-gar Ivan, pos. in trg., Slov. Bistrica (Maribor); Novačan Stefan, pos. in trg., Orehova vas 50 (Maribor); Gašparič Jož, posestnik, Podgora 20 (Ptuj); Kolar Matija, posestnik, Črešnjevci (Ljutomer); Thaler Ignac, pos. in župan, Zitečka vas 57 (Maribor); Malajnar Franc, pos. in župan, Rogoza (Maribor); Repič Josip, posestnik, Zagorci 64 (Ptuj); Štor Martin, pos. in orož. v p., Klopce (Maribor); Horvat Franc, posestnik, Mostje 7 (Ptuj); Sagadin Stefan, pos. in stot. v p., Hošnica (Maribor); Črešnik Jakob, posestnik, Činžat (Maribor); Šoštarč Franc, pos. in kovač, Dobrava 11 (Ptuj); Jančič Fr., pos., Jelovec (Maribor); Pernat Alfonz, pos. in župan, Sv. Lovrenc na P. (Mar.); Trojmer Janez, pos., Drankovec 1. (Maribor); Rosman Alojz, pos., Farna vas (Prevalje); Rudolf Franc, pos. in taj. okr. od., Kamenšak (Ljutomer); Sekonja Jan., pos., Sp. Porčič (Maribor); Lubej Gregor, pos., Pekel 42 (Maribor); Savko M., pos., Sv. Primož 22 (Slovenjegraec); Greif Anton, pos., Prepolje 53 (Marib.); Križnik Josip, pos., Prevalje; Pinter Bl., pos., Selnica ob Dr. (Maribor); Goričan Josip, pos., Gabernik (Maribor); Školiber Martin, pos., Pušenci 23 (Ptuj); Kiso-var Filip, pos. in krojač, Rogoza (Maribor); Dobaj Josip, pos., Zg. Sv. Kungota (Maribor); Novak Simon, pos., Boho-va (Maribor); Škof Gregor, velepos. in žup., Krčevina 67 (Maribor); Waldhuber Al., posestnik, Sv. Križ 4 (Maribor). — II. Dopolnitni porotniki: Zemljak Franc, krojač, Pinter Ferdo, trgovec, Gulda Fr.,

trgovec, Vlačič Vlad., fotograf, Feldin Mirko, trgovec, Reisman Josip, spedi-cija, Šoštarč Ivan, trgovec, Prinčič Hen-rik, trgovec, Obrat Matija, hiš. posest-nik, vsi iz Maribora.

Narodno gledališče.

REPERTOIRE:

Petek, 15. febr. zaprto.

Sobota, 16. febr. »Mogočni prstan«.

Nedelja, 17. febr. ob 15. uri »Mogočni prstan«. — Ob 20. uri »Traviata«.

Ponedeljek, 18. febr. Gostovanje v Ptuj. »Mercadet«.

—□—

»Mogočni prstan«. V soboto 16. febr. se vrši premijera slov. novitete. Vprizo-ri se Milčinskega narodna pravljica z godbo, petjem in plesom »Mogočni pr-stan« v dvanaestih slikah 1. slika: imenit-na krpčija, 2. slika: Stanko reši ubogo kačico, 3. slika: zalivala kraljice vil, 4. slika: naš ljubi vsakdanji kruhek, 5. slika: nasičenje lačnih klunčkov, 6. in 7. slika: čudeži mogočnega prstana, 8. slika kralj devete dežele terja svoje dol-gove, 9. slika: črni zarotniki, 10. slika: princesa išče Stanka v devič deželi, 11. slika: ljubezen zmaga, 12. slika: vrhu-nec sreče. — Milčinski, ki je znan mla-dinski pisatelj in še bolj kot humoristič-no-satiričen feljtonist pod psevdonimom Fridolin Žolna, je združil v narodni pravljici »Mogočni prstan« poezijo in dobroto mlade duše s satiro, ošvrkajoč razmere našega časa, tako da bo s pridom gledala to igro deca kot odrasli. Prvi bodo obču-dovali lepo pravljico, prepleteno z moti-vom: ljubezen in dobrota zmaga vsik-dar in povsod, odrasli se bodo pa nasla-jali na finji satiri. — Pri predstavi so-deljuje celokupni dramski ensemble, po-množen z opernim: dalje sodeluje ves ženski zbor, deca itd. Glasbo za »Mogočni prstan« je zložil Viktor Par-ma, ki je glasbene točke tudi uvečbal. Režija g. Valo Bratina.

Zd. Milčinski pri »Mogočnem prsta-nu«. Kakor doznavamo, poseti jutrajšnje premijero »Mogočnega prstana«, avtor sam.

Cene pri »Mogočnem prstanu«. Ker sodeluje pri narodni pravljici »Mogočni prstan« zelo velik aparat (godba, zbor, statisti itd., dalje so bili troški za nabavo nekaterih novih predmetov), veljajo za te predstave operne cene.

»Traviata«. V nedeljo zvečer se po-novno vprizori krasna Verdijeva opera »Traviata«. Go. abonenti se lahko za to predstavo poslužijo kuponov, ako se zglase z abonentsko legitimacijo. Vstop-nice na kupone pa je mogoče dvigniti le pri dnevni blaginji.

Film.

Mestni kino. Od petka dne 15. do ponedeljka dne 18. februarja se predvaja prvi monumentalni film v naravnih barvah »Požar v Londonu« v 7 činjih. V glavni vlogi Lady Diana Manners. — Mednarodni triumf filmske umetnosti. Presenetljivo krasen kolorit slik, napeto dejanje. Mladini dostopno.

Mestni kino. Občinstvu se v pojasnilo naznanja, da veljajo tudi zanaprej vse tiste ugodnosti, ki so veljale dosedaj, ne oziraje se na lepake, Delavska in urad-niška znižanja veljajo pri vseh predsta-vah, razun v sobotah in nedeljah pri zadnjih dveh predstavah, kakor je bil preje običaj. Predstave začenjajo ob delavnikih ob 7/7. in 9/9. uri ob nedeljah in praznikih pa ob 1/3, 4, 6, in 8. uri.

Objave.

»Popravek«. V naše poročilo o pri-re-ditvi družinskega večera strojevodij v naši četrtkovji številki, se je vrnila po-mota. Pelo ni društvo »Drava«, ampak pevec iz kurinice, katerim se izreka tem potom najlepša zahvala.

»Narodno železničarsko glasbeno društvo »Drava«, tamburaški odsek, priredi 17. tm. ob 15. uri izlet na Falo, h kateremu vabi vse svoje prijatelje in prijateljice za priključek. — Odsek.

»Klub jugoslov. rez. častnikov v Mariboru obvešča s tem svoje člane, da se vrši občni zbor »Oficirskega doma« v nedeljo dne 17. tm. ob 9. uri v uradniški sobi (Slomškov trg). Odbor prosi, da

se tovariši zanesljivo udeležijo tega ob-čnega zbora.

»Udruženje vojni invalidov priredi plesni venček v vseh prostorih Götzeve dvorane. Cenj. občinstvo opozarjamo še enkrat na plesni venček ki se vrši v so-boto 16. febr. pod pokroviteljstvom g. župana Viktorja Grčar. Narodna godba »Drava« pod osebnim vodstvom gos. Antona Skačej bo cenj. občinstvo ozir. plesalcem nudila najlepšo zabavo, ob-iskovalcem bo vse narazpolago. Ne za-mudite posetiti prireditve, ki ima le so-cijale namen podpirajoč najrevnej-še vojne žrtve. Začetek ob 20. uri, ko-mec zjutraj. Vstopnina 15 Din. vklju-čno dimarski davek. — Odbor.

»Prostovoljno gasilno društvo pri Sv. Lovrencu na Pohorju priredi v ne-deljo, dne 17. tm. veliko veselico v vseh gostilniških prostorih g. Skačej. Zače-tek ob 20. uri zvečer. Vstopnina 10 D. Zu-nanjim gostom so na razpolago vozovi na tamonjni postaji. — Igra šramel g. Skačej. Samo proti vabilu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Gospodarstvo.

g Novosadska blagovna borza 14. feb. Rž baška 280, ječmen baški 300, oves baški 250, kuruza baška za febr. 245, ba-natska 237.50, moka »6« 322.50.

g Dobava jermenov za mornarske hlače. Odelenje za mornarico v Zemunu sprejema do 1. marca t. l. ponudbe za dobavo 3000 jermenov za mornarske hlače.

g Dobava desk. Pri upravi državnih monopolov v Beogradu se bo vršila dne 1. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 80.000 komadov desk za izdelova-nje zabojev.

g Dobava koka. Pri ravnanstvu državnih železnic v Subotici se bo vršila dne 1. marca t. l. ofertalna licitacija glede dobave 200 ton koka za lvarne. Predmetni oglas z natančnejšimi po-datki so v pisarni trgovske in obrtni-ške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Zanimivosti.

Iz zgodovine moških brk.

V knjigi »K zgodovini brk na vazio-dne«, ki je izšla v Lipskem, piše dr. Hugo Mütelfind, da v najstarejših časih — 3000 let pred Kristom — na celini vzhodu, izvzemši Sirijo in Palestino, sploh niso nosili brk. Pozneje so začeli zlasti Semiti nositi mustače na licih in na bradi. Na najstarejših spomenikih v južni Babiloniji, zlasti pa v Asiriji je vi-deči najprej brkate bogove. Nato so prevzeli dostojanstvene brke kralji in vladarji, ki so se smatrali za bogove ali vsaj za potomce bogov, in brki so postali simbol dostojanstva in moči. Po vladar-jih so začeli nositi brke tudi drugi smrtniki; ta moda se je potlej razširila čez Grško in Italijo po vsej Evropi. Kdor ni imel brk, jih je izkušal ponarediti. Tako so se že dokaj zgodaj upeljali umetni brki. Potem se je vkoreninila navada, nositi brado. Stari Grki so brade zelo ne-govali in jih sakali na različni način. — Tež modri je napravil konec Aleksander Veliki, ki se je bril do gola in je tudi od svojih vojakov zahteval, da morajo biti obriti. Pred bitko pri Arbeli je dal vse vojske obriti, češ, da jih ne bo mo-gel sovražnik prijemati za brado. Bizan-tinci pa so zopet uvedli brado kot zna-menje dostojanstva in dvornega ceremo-nijela.

Bodoča vojna bo v zraku.

Najnovejša statistika izkazuje, da ima Francija 1542 letal s 36.605 vojakov, Italija ima 720 letal s 11.000 mož, Angli-ja 599 vojaških letal s 30.215 mož, Češko-slovaška 228 vojaških letal s 3.426 mož posadke, Švica jih šteje 210 s 1200 mož, Belgija 189 s 1990 mož in Poljska 126 s 1700 mož posadke. Vendar pa te številke niso popolne, ker so se v zadnjih mese-cih značilni kadri zelo pomnožili. Jugosla-vija si je zgradila tovarno za vojaška letala v Novem Sadu. Tudi Romunija gradi takšno tovarno. Sovjetska Rusija ima ogromno letalsko armado.

Bodoča vojna se bo tedaj vršila v zraku, če narodi o pravem času ne pri-dejo k pameti.

Izpred sodišča.

Napad na Jelnikarja.

Zvečer 20. septembra 1. okrog 21. ure je šel kakor običajno jelnikar pri okraj. sodišču v Lendavi, Martin Škafar, gledat, če li v zaporih vse v redu. S seboj je imel le gorečo svečo. Edino v celici št. 4 so bili takrat jelniki Viktor Periša, krojač v Turnašicah, delavec Jurij Molnar iz Budimpešte in delavec Franc Litrop. Ko zunaj posluša, sliši nek šum v celici, hitro odpre vrata in vstopi. Na sredji celice sta stala Periša in Molnar, katera vpraša, kaj je. Odgovorita mu, da nič. Ko pa išče z očmi Litropa, zapazi na svoje veliko začudenje, da je že napol izven celice. Tičal je v odprtini v zidu. Jelnikar ga potegne iz luknje nazaj v celico in ukaže vsem trem jelnikom, da stopijo na hodnik. Komaj to store, ga že primejo in vržejo na tla, pri čemer so ga lahko telesno poškodovali na rokah. Ko je prišla pomoč, se je odpravilo jelnike vklejane v celico. — Molnar in Litrop sta bila radi tega dejanja že obsojena, dočim se je Periša danes zagovarjal pred senatom. Obsojen je bil radi hudodelstva po § 100 srb. k. z. na 3 mesece težke ječe.

V spanju ga je okradla.

Tovarniški delavec Franc Ferle v Guštanju, okraj Prevalje, je dne 12. jan. popoldne popival v gostilni Polenik. Postal je tako pijan, da je na dvorišču padel in zaspal. To ugodno priliko je porabila 28-letna Elizabet Kurnik, ki je služila pri Poleniku za kuharico, ter mu odvzela denarnico, v kateri je bilo okrog 3000 D. Kurnik, ki tatvino odkrito prizna, je bila obsojena na 2 meseca težke ječe.

Protí finančnim organom.

Meseca septembra 11. so v Češkoj vasi (okraj M. Sobota) zapečatili organi finančne kontrole pri posestniku Danijelu Nemetu 178 l vina, ki ni bilo prijavljeno. Ko sta kratek čas nato finančna organa Konrad Maček in Jakob Kamenšak dostavila Nemetu vabilo za predmetno razpravo, sta ugotovila, da ni bilo v kleti zapečatenega soda, pač pa sta našla en sodček s 30 l vina, ki tudi ni bilo prijavljen. Ko sta finančna organa hotela sodček zapečatiti, sta začela prisotna Danijel Nemet in njegovi

sin Viktor kričati nad njima, pri čemur je slednji rajši besede: »Kaj ščete tukaj, berači, odstranite se, tukaj nimate ničesar iskati. Pri tej priliki je Viktor Nemet potisnil finančnega organa Mačka, ki je stal ob kletnih vratih, ob strani zaklenjenih vrata. Oče in sin tajita jima očitano dejanje, bila pa sta kljub temu obsojena in sicer oče na 200 D denarne globe, sin pa na 14 dni zapora.

Nepoboljšljiv tat.

43-letni steklar Karl Vreček pri Sv. Treh Kraljih, okraj Marenberg, je dne 12. novembra 11. v družbi dosedaj neznanega tatinskega tovariša vlomil v stanovanje Franca Dolarja v Ojškem vrhu, okraj Marenberg. Tatoma se je posrečilo odnesti jopič vreden 1000 K, blaga za ene cigaste hlače v vrednosti 360 K, kos mila vreden 28 K in žensko srebrno uro vredno 312 K. Vreček je nadalje osumljen, da je dne 18. sept. 11. ukradel Filipu Sekavčniku v Tolstem vrhu srajco vredno 350 K. Vreček, ki je že 6-krat predkaznovan, med tem 2-krat radi tatvine, je bil pred okrožnim sodiščem obsojen na 4 mesece težke ječe.

Sport.

Občni zbor ISSK Maribor se vrši v nedeljo 17. februarja 1924 ob pol 10. uri v kmečki sobi restavracije Narodnega doma. Za slučaj nesklepnosti se vrši eno uro po tem času občni zbor, ki ni navezan na število navzočega članstva. Opozarja se vse članstvo, ki še ni poravnalo event. zastale članarine, da to nemudoma uredi, sicer nima na občnem zboru glasovalne pravice.

Članstvo ISSK Maribor se poziva, da poravna še zastalo članarino v znesku po 36 D za leto 1923. Igralci naj oddajo članarino svojim kapitanom. Kdor do občnega zbora ne poravna obvez napram blagajni, ne bo imel dostopa ozir. glasovalne pravice na občnem zboru. — Odbor.

Jugoslavija in Olimpijske igre. Po zopetni uvedbi Olimpijskih iger 1. 1896 je letos 8. Olimpijada v Parizu. — Vse države bodo pri teh svečanostih kar najbolje zastopane. Tudi naša dolžnost je, da kot kulturni narod ne zastajamo, temveč da smo tudi mi na Olimpijskih igrah v toliko zastopani, kolikor zahteva čast in velikost naše države. Pod vodstvom izvrševalnega odbora za 8. Olimpijado se pripravljajo vse športne zveze (nogometni, lahkotletični, pla-

valni, tenis, kolesarski itd.) da pošljejo svoje reprezentante v Pariz, kjer se bo borilo čez 40 narodov v raznih športih za prvenstvo. Znano je, da so vlade vseh držav z velikimi svotami mnogo pripomogle, da odpošljejo svoje reprezentante v Pariz, samo naša vlada se še ni zavedla. Ker pa ne smemo dovoliti, da bi radi te malomarnosti trpela naša nacionalna stvar in ugled, katerega uživamo v velikem športnem svetu, moramo z lastnimi sredstvi pripomoči odhodu naših športnih reprezentantov v Pariz. Izvrševalni odbor za 8. Olimpijado je v svojem najboljšem mnenju dal v promet 100.000 sročk, s katerih pomočjo, ako bodo razprodane, se bodo na-

šim reprezentantom pripomogle R odhodu v Pariz. Ker stane srečka samo 10 Din, je mogoče vsakemu, da si jo nabavi. Tudi dobilki so veliki (glavni dobitek 10.000 Din). Olimpijske srečke se dobijo v vsakem večjem trgu ali mestu v celji naši državi. Izvrševalni odbor za 8. Olimpijado pričakuje, da bodo naša javnost, kakor vedno, kadar je šlo za plemenito stvar, pripomogla tudi tej akciji, da se bodo naše reprezentacije, katere se iz vseli krajev naše države podajo na olimpijske tekme, katere se vrše letos pred oči celoga kulturnega sveta in katere bodo merilo kulturne moči, sposobnosti in športske priprave vseh narodov.

Čevljiarski pomočnik, prvovrsten, za mešano delo in pri rezovalce dobe delo takoj pri R. Menjaci, Jurčičeva ulica 9. 341

Abonenti se sprejemajo na dobro hrano. Barvarska ul. 5, na dvorišču, vrata 9. 342

Otročja postelja in štedilnik na prodaj, vse v dobrem stanju. Vprašati Gosposka ul. 23, v trgovini. 343

Stanovanje obstoječa iz sobe in kuhinje oddam onemu, ki odkupi pohištvo. Naslov pove uprava „Tabora“. 345 2-1

Informacije — poizvedbe razne tudi tajne eventualno po dogovoru, poskrbim po možnosti. Ponudbe na upravo lista pod „Informator“. 340

Šivalni stroj, moško kolo, usnjati jopič, gosli, harmonika, razno pohištvo, moška suknja, lahki voz na peresih in žrebe na prodaj. Studenci, Frankopanova ulica št. 16. 339

Pisalni stroj na prodaj. Ogle da se v trgovini Ivan Kravos, Aleksandrova c. 13. 347 5-1

Iščem

nemško gospodično

k 5 in 9 letnim fantom, katera bi lahko pomagala otrokom v učenju srbščine. Ponudbe z navedbo plače na EMANUELA STEIN, Alibunar, Banat. 326 3-3

Večje trgovsko podjetje išče za takojšen nastop

trgovsko izobraženega vodjo

ene filijalke, Kaucija potrebna.

Pismene ponudbe pod „Trgovec“ na upravnistvo lista. 334 3-2

GOSTILNA „PRI DRAVSKI BRVI“

priredi v soboto, dne 16. februarja ob 19. uri pojedino domačih klobas in krofov.

Za obilno udeležbo se priporočata M. in A. DOMINK.

Prevzetje gostilne.

Cenj, občinstvu iz Maribora in okolice si dovoljujem naznaniti, da sem prevzel na račun staroznano

gostilno „Pri lipi“ v Radvanju

ter otvorim isto v soboto, dne 16. februarja 1924 s KONCERTOM.

Prižadeval si bom, da bodo moji gostje postreženi z izvrstnimi naravnimi vini ter izborno toplo in mrzlo kuhinjo. Tudi Ptujčanom kakor okoliškim gostom se najtopleje priporočam.

N. Emeršič, gostilničar.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.)

(47)

V tistem hipu je dospela Severjeva pomoč oslabileni konjici. Poslal je strašne legije Kornutov in Brakatov, poludivjih rimskih zaveznikov. Njih navada je bila, da so sredi največjih strahot prepevali svojo bojno pesem — barjt. Njo pojoč so tudi umirali.

Kornuti in Brakati so peli pusto in žalostno; prvi zvoki so bili tihi kakor šelest nočnega listja; polagoma pa je pesem postajala glasnejša, slavnostnejša in strahotnejša; naposled se je pretvorila v divjaško tuljenje, podobno rjovenju od vihanja bičanih oceanskih valov, zaganjajočih se ob obrežne čeri.

Julijan ni ničesar več videl in slišal; lotovala se ga je neznočna želja; v desnici, ki se je oklepala meča, je čutil bolno utrujenost; čas je zanj prenehal. Sever, ki se ni izgubil prisotnosti duha, je vzel bitko docela v lastne roke.

Tedajci pa so se Cezariu začudeno in obupno razširile oči; opazil je, da se je rdeča čelada debelega Knodomarja pojavila sredi rimskih vojsk; barbarska konjica se je zabila med njegove vojske kakor klin. Julijana je spreletela misel: »Končali smo, — vse je izgubljeno«. Spannil se je slabih znamenj, ki jih je bil opazil jutraj pred odhodom. S poslednjo molitvijo se je obrnil k bogovom: »pomagajte! — kajti kdo naj vzpostavi na zemlji vašo oblast, Olimpijci, če je ne vzpostavim jaz?«

V osrčju vojske so se razvrstili stari, izkušeni vojskaki legije »petulantov«. Tako so jih zvali zavoljo izredne drznosti. Sever je vedno računal z njimi: se ustal. Eden izmed njih je vzkliznil:

— Viri fortissimi. Najhrabrejši možje! Ne dajmo Rima in Cezarja. Poginimo za Julijana!

— Živel Cezar Julijan! Za Rim! Za Rim!

In vojskaki, ki so osiveli pod vojnimi zastavami, so vnovič mirno in odločno krenili v smrt.

Julijanu so prihajale solze, tako ga je ganil junški vzgled. Po bliskovo se je vrgel med zveste legijonarje, da bi umrl skupno z njimi. V tistem trenutku je občutil iznova, da ga moč preproste ljubezni, moč ljudstva, dviguje k nebesom.

Barbare je postala groza; vrste so se jim pomešale in so se brezglavo dali v beg.

Orli rimskih legij so zopet pomaknili v ospredje; njih krvavi kljuni in razprostrte peroti so bleščale skozi lahno meglo prahu in oznanjale umikajočim se plemenom zmago Večnega Mesta.

Alemanji in Franki so se borili do zadnjega diha.

Neki barbar je klečal z enim kolonom v luži krvi in oslabela roka se mu je krčevito oklepala meča ali kosa sulice; v njegovih ugaslih očeh ni bilo ne strahu ne obupa; bila ga je le še sama maščevalnost.

Celo taki, ki so jih že šteli med mrtve, so zdajpadaj vstajali kvišku in se napol pomandranj lovili z zobmi za sovražnikove noge, zajedajoč se vanje s tolikšno močjo, da so jih Rimljani morali vleči po zemlji.

Šest tisoč severnjakov je padlo na bojišču ali utonilo v Renu.

Tistega večera je Julijan stal na holmu. Zarki zahajajočega solca so ga venčali kakor avreola. Vojski so mu pripeljali kralja Knodomarja, ki so ga ujeli na desni obali Rena. Kralj je težko sopal, tako je bil rejen in poten; v obraz je bil bleđ. Zvezanih rok na hrbtu je kle-

čal pred svojim zmagovalcem — in šestindvajsetletni rimski Cezar je pokobil svojo drobno roko na razkuštrano, rdečkasto grivo kralja barbarov.

XIX.

Bilo je ob času vinske trgatve. Ves dan so se na veseli obali Partenope razlegale pesmi bogu Baku.

V Bajah, blizu Neapelja, priljubljenem rimskem letovišču, ki je slovelo zavoljo zdravilnih žveplenih vrečev, v Bajah, ki so jih opevali pesniki še za Avgustovih časov: »Nullus in orbe locus Balis preluet amensis, — so se lenuhavi ljudje naslajali s prirodo, ki je bila prav tako lena in polna kakor ljudje sami.

Ne ena senca moniškega stoletja še ni legla na solnčno obal med Vezuvom in Mizenskim rtom; krščanstva ni sicer nihče tajil, a tudi ne jemal resno. Ni bilo spokorjenih grešnic; celo spodobne žene so se nekam sramovale svoje kreposti, kakor se sramujemo preživelih šeg. Ko so prihajale v te kraje vesti o Sibilinih prerokovanjih, o skorajšnjem koncu sveta, o zvitosti in zločinih Konstancija, o Perzijcih, ki so žugali z iztočka, o oblakih barbarov, ki so se boljbolj kopičili s severa, o puščavnikih, kateri so ginili v puščavah Thivadije — so srečni prebivalci teh mest zakrivali oči, vdihavali fini vonj faberskega grozdja in iskali tolažbe v epigramih Tibula in Propertija, ki sta jih drug drugemu pošiljala v dar.

Calet unda, frigeet, aethra,
Simul innatit choreis,
Amathiusum renidens.
Salis arbitra et vaporis
Elos siderum Dione.

Obrazi zadnjih epikurejcev so bili nekam starikavi in hkrati otročje naivni; tudi najveselejši med njimi so nosili pečat te dobe. Ne sveža, slana voda mor-

skih valov, ne vroči curki baških vrečev, niso mogli ozdraviti šibkih, zebavih teles teh mladih starcev. Že v dvajsetem letu so se mnogim zaokrožile pleše in oščrbali zobje. Starale so jih pregrehe razuzdanih očetov, nasičenih z literaturo, filozofijo, ženskami, starimi junastvi in novimi grehi, pregrehe duhovnih, a onemoglih ljudi, ki jim je v žilah tekla razredčena kri poznih pokolenj.

V enem izmed najbolj cvetočih kotičkov med Bajami in Puteoli so se izmed črnih pijavih krošenj belili mramorni zidovi vile.

Tik okna, ki se je odpiralo na morje, tako da iz sobe ni bilo videti drugega ko nebo in morje, je ležala Mirha.

Zdravniki so zaman ugibali, kaj ugonablja dekle. Ko je Arsinoja uvidela, da sestra od dne do dne bolj hira, jo je dala prepeljati iz Rima na morsko obal.

Navzlic boleznii je Mirha živela kakor redovnica: postila se je, sanja pometala sobo, nosila vodo; celo prati perilo in kuhati se ji je zahotelo. Dolgo se je obotavljala, da bi legla v posteljo. Noči so ji minevale v bedenju in molitvah. Arsinoja je nekoč po naključju opazila, da bolnica nosi na koži ščetinasto srajco. Iz svoje ozke spalnice je bila odstranila vse pohištvo razen postelje s preprostim lesenim križem nad vzglavjem. Soba z gorlimi stenami je nalikovala celici. Nihče se ni hotel zoperstavljati njenim malce muhastim željam.

Poslej se Arsinoja ni več dolgočasila. Včasih so se ji vzbujale nadeje, drugekrat pa je obupavala. Dasi je vsedkar ljubila Mirho, je šele zdaj v strahu pred večno ločitvijo — občutila nepremagljivo moč te ljubezni.

(Dalje prihodnjik)

Pristopajte k CMD!